Var. 5/28.09.2021

DOCUMENT DE PREZENTARE AL GOLDRING S.A.

DATE DE IDENTIFICARE ALE SOCIETĂȚII:

GOLDRING S.A.- Firmă de investiții (conform Deciziei ASF 2734/08.08.2003) este înmatriculată la Registrul Comerțului Mureș sub nr. J26/440/1998, având CUI RO10679295 cu sediul social în Târgu Mureș, Str. Tudor Vladimirescu, nr. 56A, cod poștal 540014, jud. Mureș.
Detalii contact:
Telefon: 0265-269.195; 0365-801.839; 0724-899.499
Fax: 0365-455.254
E-mail: goldring@goldring.ro

Sedii secundare:

Nr. crt	Agenție	Contact	Decizie autorizare ASF
1.	**SIBIU**, str. Nicolae Olahus nr. 5, corp A, parter	Tel: 0365/450.433/ fax: 0369/454.696; fd@goldring.ro	1275 / 29.10.2020
2.	**CLUJ-NAPOCA,** str. Samuil Micu nr. 1A, apt. 2	Tel: 0265/450.431/ fax: 0264/430.031; cb@goldring.ro	164 / 31.08.2015

COMUNICAREA CU CLIENȚII

În relație cu clienții săi, GOLDRING va utiliza limba română sau engleză, după caz. Comunicarea cu clienții se va face direct sau prin apel telefonic, poștă electronică, fax, prin servicii de poștă sau curierat, precum și prin pagina de internet a Goldring, în cazul informațiilor cu caracter general. Goldring va urmări respectarea reglementărilor referitoare la înregistrarea și păstrarea evidențelor privind comunicarea cu clienții.
Intermediarul transmite Clientului raportările privind activitatea investițională a acestuia, respectiv:

- Formularul de confirmare a executării ordinelor (transmis, cel târziu, în ziua lucrătoare următoare zilei în care a fost executată tranzacția)
- Formularul de raportare/Portofoliu (transmis lunar sau ori de câte ori este solicitat de către Client)
- Fișa de portofoliu privind câștigurile/pierderile anuale (transmisă anual în conformitate cu prevederile Codului fiscal în vigoare)
- Informări cu privire la evenimente corporative în legătură cu instrumentele financiare deținute de aceștia în portofoliu
- Informări cu privire la debitarea/creditarea contului de client cu numerar sau instrumente financiare.

AUTORIZAREA SOCIETĂȚII

GOLDRING SA este autorizată ca societate de servicii de investiții financiare, de către Autoritatea de Supraveghere Financiară din România, denumită în continuare ASF (Str. Foișorului nr.2, sector 3, București, Fax: 021.659.60.51/021.659.64.36; office@asfromania.ro) prin Decizia nr. 2734/08.08.2003, cu modificările ulterioare.

DEPARTAMENTUL DE CONFORMITATE ȘI ADMINISTRAREA RISCURILOR

GOLDRING are organizat un Departament de conformitate care cu atribuții privind supravegherea respectării, de către societate și personalul acesteia, a legislației în vigoare, a reglementărilor entităților pieței de capital și a procedurilor interne, precum și minimizarea riscurilor societății de neîndeplinire a obligațiilor.

La data actualizării prezentului document:

- Dna. **Man Mihaela Veronica**, autorizată RCCI prin autorizația ASF nr. 44/02.03.2017, înscrisă în Registrul ASF sub nr. PFR13RCCI/26/06/28, contact: la sediul societății; nr. telefon: 0265 269 195, sau e-mail: mihaela.man@goldring.ro asigură conducerea funcției de conformitate și
- Dna**. Veskan Maria,** contact: la sediul societății; nr. telefon: 0265 269 195, sau e-mail: maria.veskan@goldring.ro este persoana cu atribuții de conformitate.

În cadrul Departamentului de conformitate se păstrează, la sediul societății, un *Registru al reclamațiilor*, în care sunt evidențiate eventualele reclamații ale clienților, precum și modul de soluționare a acestora.

Orice reclamație venită din partea clienților va fi soluționată în termen de maxim 30 de zile de la data înregistrării acesteia la sediul societății. În cazul în care doriți să formulați o reclamație, aceasta se poate depune, personal, la sediul societății, în atenția Compartimentului de Control Intern, poate fi trimisă, prin fax, la nr. 0365-455.254 sau, prin e-mail, la adresele: office@goldring.ro/ mihaela.man@goldring.ro.

GOLDRING are organizat un Departament de administrare a riscurilor care este format din:

- Dna. **Man Mihaela Veronica**, autorizată prin Autorizația ASF nr. 107/20.06.2017, contact: la sediul societății; nr. telefon: 0265 269 195, sau e-mail: mihaela.man@goldring.ro.
- **Dl. Vultur Andrei Gabriel**, autorizat prin Decizia ASF nr. 18/10.02.2021, contact: la sediul societății; nr. telefon: 0265 269 195, sau e-mail: andrei.vultur@goldring.ro

CONDUCEREA SUPERIOARĂ

Director general - ZAHAN VIRGIL autorizat prin Decizia CNVM 168/05.02.2009, Tg. Mureș, str. Tudor Vladimirescu 56A, jud. Mureș, email: office@goldring.ro, tel: 0265.269.195, fax: 0365.455.254.

Director general adjunct - SABĂU VASILE-CRISTIAN autorizat prin Decizia CNVM 213/29.08.2014, Tg. Mureș, str. Tudor Vladimirescu 56A, jud. Mureș, email: cristians@goldring.ro, tel: 0265.269.195, fax: 0365.455.254.

AGENȚI DELEGAȚI

Zahan Virgil, în calitate de Conducător la GOLDRING SA, declar că societatea acționează și prin agenți delegați înregistrați pe teritoriul României la Autoritatea de Supraveghere Financiară. Lista agenților delegați și contactul acestora se regăsește pe website-ul societății la adresele: https://www.goldring.ro/despre-noi/autorizari și https://www.goldring.ro/contact

PROTEJAREA ACTIVELOR CLIENȚILOR.

Potrivit reglementărilor specifice, GOLDRING plasează prompt fondurile primite de la clienți în conturile deschise în numele acestora, la instituții de credit autorizate conform legislației comunitare. Siguranța fondurilor bănești păstrate în numele și pe contul clienților este asigurată de soliditatea financiară și reputația instituțiilor bancare cu care există acorduri contractuale în acest sens

GOLDRING păstrează evidențe contabile ale fondurilor bănești deținute de către clienți, în mod distinct față de disponibilitățile bănești proprii ale societății.

Securitatea instrumentelor financiare tranzacționate pe piața românească, păstrate de GOLDRING în numele și pe contul clienților este asigurată de către Depozitarul Central S.A., în baza acordurilor contractuale existente în acest sens.

Insolvabilitatea terțului poate avea consecințe negative asupra activelor clientului. Goldring își asumă responsabilitatea în temeiul legii naționale aplicabile pentru orice acțiuni sau omisiuni ale terțului și cu privire la consecințele insolvabilității terțului asupra clientului, în limita disponibilităților SSIF.

În ceea ce privește protejarea activelor clienților, GOLDRING aplică și respectă prevederile Regulamentului ASF nr. 10/4/2018 *privind protejarea instrumentelor financiare și a fondurilor care aparțin clienților, obligațiile de guvernanță a produsului și normele aplicabile la acordarea sau primirea de onorarii, comisioane sau alte tipuri de beneficii pecuniare sau nepecuniare*.

CLASIFICAREA CLIENȚILOR

În conformitate cu informațiile furnizate de Client în Cererea de deschidere de cont și cu prevederile Anexei nr. 3 la Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, GOLDRING clasifică Clienții în una din următoarele categorii: Clienți Retail, Clienți Profesionali și Contrapărți Eligibile și va informa Clientul cu privire la statutul acestuia.

Clientul Retail este clientul care nu se încadrează în categoria clienților profesionali sau contraparte eligibilă și beneficiază de cel mai înalt grad de protecție prin cerințele de informare, evaluare, transparență și comunicare pe care societatea trebuie să le îndeplinească în relația cu acești clienți.

Clientul Profesional este clientul care deține experiența, cunoștințele și capacitatea de a lua decizia investițională și de a evalua riscurile pe care aceasta le implică.

Următorii clienți vor fi considerați profesionali de către GOLDRING:

a. entități care trebuie autorizate sau reglementate să opereze pe piețe financiare:

1. instituții de credit;
2. societăți de servicii de investiții financiare;
3. alte instituții financiare autorizate și reglementate;
4. societăți de asigurări;
5. organisme de plasament colectiv și societățile de administrare ale acestora;
6. fonduri de pensii și societățile de administrare ale acestora;
7. traderii;
8. alți investitori instituționali.

b. societăți comerciale care îndeplinesc două din următoarele trei condiții:

1. bilanț contabil total minim 20.000.000 euro;
2. cifra de afaceri netă minim 40.000.000 euro;
3. fonduri proprii minim 2.000.000 euro.

c. guverne naționale sau regionale, instituții publice care administrează datoria publică, bănci centrale, instituții internaționale și supranaționale, ca de exemplu Banca mondială, Fondul Monetar Internațional, banca Centrală Europeană, Banca Europeană de Investiții și alte organizații internaționale similare.

d. alți investitori instituționali, a căror activitate principală o reprezintă investiția în instrumente financiare, inclusiv entități care se ocupă cu securizarea activelor sau cu alte tranzacții financiare.

Contrapărți eligibile sunt considerate entitățile menționate la clienții profesionali la punctele a), b) și c), precum și persoanele fizice sau juridice ale căror activități principale constau în tranzacționarea, în cont propriu, a mărfurilor și/sau a instrumentelor financiare derivate având ca suport mărfurile.

La cerere, clienții încadrați într-o anumită categorie pot solicita încadrarea în altă categorie. Astfel, există posibilitatea ca un client încadrat ca și profesional să solicite încadrarea sa în categoria retail pentru a beneficia de un grad sporit de protecție, prin completarea unei cereri către GOLDRING.

De asemenea, un client încadrat în categoria de client retail poate fi tratat, la cerere, drept client profesional în cazul în care îndeplinește condițiile impuse de lege în acest sens, privind inclusiv îndeplinirea a cel puțin două din următoarele trei criterii:

a) clientul a desfășurat un număr semnificativ de tranzacții pe piață, cu o frecvență medie de 10 pe trimestru, pe o perioadă anterioară de cel puțin patru trimestre;

b) portofoliul financiar al clientului, cuprinzând depozite în numerar și instrumente financiare depășește 500.000 euro;

c) clientul lucrează sau a lucrat în sectorul financiar cel puțin un an pe o poziție profesională, care necesită cunoștințe despre tranzacții sau serviciile de investiții financiare.

SCHEMA DE COMPENSARE A INVESTITORILOR

GOLDRING deține calitatea de membru și acționar al Fondului de Compensare a Investitorilor (www.fond-fci.ro) care va compensa în mod egal și nediscriminatoriu orice client cu care GOLDRING a încheiat un contract de prestări de servicii de investiții financiare conform prevederilor legale.

În cazul falimentului societății, investitorii eligibili au dreptul la o despăgubire în valoare de 20.000 EUR/investitor individual plafon prevăzut de Directiva97/9/CE privind schemele de compensare a investitorilor

Echivalentul în lei a obligației de compensare pentru fondurile bănești în valută se va calcula utilizându-se cursul de referință publicat de BNR pentru respectiva monedă străină.

Informații referitoare la modalitatea de plată a compensațiilor, precum și cu privire la procedurile Fondului se pot obține de la: S.C. Fondul de Compensare al Investitorilor S.A., CUI :18005590 din 03.10.2005, Nr. Reg Comerțului J 40/16596/30.09.2005, București, sectorul 2, B-dul Carol I, nr. 34-36, Et. 3, cam 1-2, Tel : 40-21-3157340, sau pe site www.fond-fci.ro.

Pentru tranzacționarea pe piața externă în situația incapacității Intermediarului extern de a returna fondurile bănești și/sau instrumentele financiare datorate sau aparținând Clientului , plata compensațiilor se va face prin intermediul Fondului de Compensare al Investitorilor din Ungaria care oferă despăgubiri până la suma de 100.000 euro pe client.

POLITICA PRIVIND CONFLICTELE DE INTERESE

Conflictul de interese apare când o persoană cu funcție de decizie, execuție sau control are un interes personal, direct sau indirect, care ar putea influența îndeplinirea atribuțiilor care îi revin, cu obiectivitate și în interesul deplin al clientului.

Un conflict de interese sau un caz care poate fi interpretat ca un conflict de interese poate apărea atunci când reprezentanții, sau angajații Goldring:

- au acces la informații confidențiale ale clienților pe care le pot utiliza în interes personal;
- tranzacționează în contul propriu, sau ca împuternicit al rudelor și afinilor;
- când acordă asistență clienților în vederea tranzacționării, concomitent cu tranzacționarea în nume propriu sau în contul rudelor și afinilor;
- când serviciile de investiții financiare și / sau de asistență în întocmirea de rapoarte de analiză se referă la acțiuni deținute de aceștia sau de către rudele / afinii acestora.

Prin modul de organizare internă și funcționare, societatea ia următoarele măsuri prin care urmărește protejarea intereselor clienților, precum și integritatea sau stabilitatea entității reglementate și a pieței financiare:

- obligația de raportare a existenței unor potențiale conflicte de interese, de către persoana în cauză, către conducere și reprezentantul Departamentului de Control Intern;
- notificarea clientului cu privire la apariția, natura și sursa oricărui potențial conflict de interese, înaintea prestării serviciilor de investiții financiare;
- separarea funcțiilor de decizie, execuție și supraveghere în desfășurarea activității;
- restrângerea accesului la informații confidențiale doar la acele persoane care le utilizează în activitatea lor curentă;
- neutilizarea informațiilor de care se ia cunoștință în cursul activității (în special cele care nu au devenit publice), în tranzacțiile efectuate de către societate în contul persoanelor relevante sau al unor terți ori clienți interesați;
- separarea atribuțiilor personalului pentru a se evita îndeplinirea, de către o aceeași persoană a unor atribuții care pot avea ca rezultat erori greu de detectat sau activități care pot fi susceptibile de abuz și care expun la risc societatea sau clienții acesteia;
- mecanismele de securitate și control ale sistemelor informatice asigură confidențialitatea și păstrarea în siguranță a datelor și informațiilor stocate, a fișierelor și bazelor de date;
- alocarea de coduri și / sau parole personale de acces unice și netransferabile, fiecărei categorii de salariați și personalului din conducere;

Orice detalii suplimentare referitoare la politica privind conflictele de interese va fi pusă la dispoziția clienților în orice moment, la cererea acestora, pe suport durabil sau prin intermediul paginii de internet.

SERVICII DE INVESTIȚII ȘI AUXILIARE AUTORIZATE

În baza Deciziei CNVM/ASF nr. 2175/12.11.2007, GOLDRING este autorizată să presteze următoarele categorii de servicii și activități de investiții:

1. **Servicii și activități de investiții:**

- Primirea și transmiterea de ordine privind unul sau mai multe instrumente financiare;
- Executarea ordinelor în numele clienților;
- Administrarea de portofolii;
- Consultanță de investiții;

2. Servicii auxiliare:

- - păstrarea și administrarea instrumentelor financiare în contul clienților, inclusiv custodia și serviciile auxiliare precum și gestionarea fondurilor bănești/garanțiilor și excluzând furnizarea și administrarea conturilor titlurilor de valoare la nivelul cel mai înalt. Furnizarea și administrarea conturilor de titluri de valoare la nivelul cel mai înalt reprezintă "serviciul de administrare centralizată" prevăzut în secțiunea A punctul 2 din anexa la Regulamentul (UE) nr. 909/2014;
- - consultanță furnizată întreprinderilor în ceea ce privește structura capitalului, strategia industrială și aspectele conexe; consultanță și servicii în materie de fuziuni și de achiziție de întreprinderi;
- - serviciile de schimb valutar în cazul în care aceste servicii sunt legate de furnizarea serviciilor de investiții;
- - cercetarea în domeniul investițiilor și analiza financiară sau orice altă formă de recomandare generală privind tranzacțiile cu instrumente financiare;
- - serviciile și activitățile de investiții, precum și serviciile auxiliare privind activele suport ale instrumentelor derivate descrise în continuare, în cazul în care acestea sunt legate de furnizarea serviciilor de investiții sau a serviciilor auxiliare:

➢ contractele de opțiuni, contractele futures, contractele swap, contractele forward și orice alte contracte derivate referitoare la mărfuri care trebuie decontate în fonduri bănești sau pot fi decontate în fonduri bănești la cererea uneia dintre părți, altfel decât în caz de încălcare a obligațiilor sau de alt incident care conduce la reziliere);

➢ contractele de opțiuni, contractele futures, contractele swap, contractele forward și orice alt contract derivat referitor la mărfuri care poate fi decontat prin livrare fizică, cu condiția să fie tranzacționat pe o piață reglementată, pe un SMT sau un SOT, cu excepția produselor energetice angro tranzacționate pe un SOT care trebuie decontate prin livrare fizică;

- contractele de opțiuni, contractele futures, contractele swap, contractele forward și orice alte contracte derivate referitoare la mărfuri care pot fi decontate prin livrare fizică, care nu au fost prevăzute în alt mod în categoria celor de mai sus și neavând scopuri comerciale, care prezintă caracteristicile altor instrumente financiare derivate;
- contractele de opțiuni, contractele futures, contractele swap, contractele forward pe rate și orice alte contracte derivate referitoare la variabile climatice, la taxe de navlu sau la rate ale inflației sau alte statistici economice oficiale care trebuie decontate în fonduri bănești sau pot fi decontate în fonduri bănești la cererea uneia dintre părți, altfel decât în caz de încălcare a obligațiilor sau de alt incident care conduce la reziliere, precum și orice alte contracte derivate privind active, drepturi, obligații, indici și indicatori care nu au fost prevăzute în alt mod în prezenta secțiune, care prezintă caracteristicile altor instrumente financiare derivate ținând seama dacă, în special sunt tranzacționate pe o piață reglementată, un SOT sau un SMT.

3. Activități secundare:

- Alte activități de creditare
- Activități ale agenților și brokerilor de asigurări

SERVICIILE OFERITE DE GOLDRING

Serviciile oferite de GOLDRING clienților sunt grupate astfel:

1. **Servicii de tipul *„execution-only”*:**

Instrumente financiare tranzacționate pe piețele din România

- **GOLDRING** oferă servicii de investiții financiare, de tipul preluării, transmiterii și executării de ordine privind instrumentele financiare tranzacționabile pe piața reglementată la vedere și la termen, administrată de Bursa de Valori București SA, în calitate de operator de piață. De asemenea, societatea intermediază tranzacții cu instrumente financiare pe sistemele alternative de tranzacționare (AeRO), administrate de Bursa de Valori București SA, în calitate de operator de sistem.

Aceste servicii sunt prestate prin intermediul platformei Arena XT – facilitate de tranzacționare online web si mobil, la Bursa de Valori București (sistem dezvoltat de BVB).

Instrumente financiare tranzacționate pe piețele externe

- **GOLDRING** oferă servicii de investiții financiare, de tipul preluării, transmiterii și executării de ordine privind instrumentele financiare listate la cele mai mari burse din lume: New York Stock Exchange, London Stock Exchange, NASDAQ, Vienna Stock Exchange, Frankfurt Stock Exchange, Euronext Paris, Euronext Amsterdam, Euronext Brussels, Tokyo, Honk Kong și altele. Acest serviciu este oferit în parteneriat cu societatea de brokeraj Interactive LLC., autorizată la Registry Court în Budapesta sub numărul 01-10-141029.

Aceste servicii sunt prestate prin intermediul platformelor Trade Station/ Handy Trader – facilități de tranzacționare online desktop, web și mobil. Serviciile oferite prin intermediul facilităților de tranzacționare oferă posibilitatea clienților de a plasa ordine, de a-și vizualiza structura portofoliului, activitatea și ordinele de tranzacționare.

În vederea efectuării de tranzacții pe piețele externe, GOLDRING transmite ordinele spre execuție Intermediarului extern care le va executa în conformitate cu politica de executare a ordinelor.

2. **Consultanță în investiții**
3. **Administrare de portofolii**

EVALUAREA CARACTERULUI ADECVAT ȘI OPORTUN AL SERVICIILOR/PRODUSELOR OFERITE

În conformitate cu prevederile Directivei Europene MIFIDII, precum și cu valorile și procedurile interne, în scopul de a oferi Clientului un nivel superior de protecție împotriva riscurilor asociate investițiilor pe piața financiară, Goldring își asumă obligația de a evalua, la încheierea contractului, precum și periodic, pe parcursul derulării acestuia, gradul de adecvare și oportunitate a serviciilor oferite, în raport cu profilul Clientului, respectiv, cu nivelul de cunoștințe și experiență pe piața de capital al acestuia.

Astfel, desfășurarea efectivă a serviciilor de investiții este precedată de aplicarea testului de adecvare sau/și de oportunitate privind serviciile solicitate și produsele financiare pe care Clientul dorește să le tranzacționeze prin Goldring. În scopul determinării *adecvării serviciilor de consultanță în investiții* sau *de administrare de portofoliu*, Clientul este solicitat să răspundă la câteva întrebări prin care Goldring evaluează profilul investițional al acestuia, din perspectiva obiectivelor investiționale, a capacității financiare de gestiune a riscurilor, a nivelului de cunoștință și experiență și a apetitului față de risc.

În situația în care Clientul solicită servicii de tipul *execution-only*, acesta este solicitat, de asemenea, să răspundă la câteva întrebări prin care se apreciază măsura în care instrumentele pe care dorește să le tranzacționeze pe piața de capital sunt *oportune* nivelului de cunoștințe și experiență pe care le deține cu privire la produsele financiare respective.

Excepție de la necesitatea aplicării *testului de oportunitate* fac serviciile care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- sunt de tipul „execution-only", adică presupun simpla preluare, transmitere și executare a ordinelor primite de la clienți, fără acordarea de consultanță;
- vizează produse financiare definite ca „non-complexe", în conformitate cu accepțiunea Directivei Europene: acțiuni și obligațiuni care nu conțin o structură care să facă dificilă înțelegerea riscurilor asociate și nu încorporează un instrument derivat, instrumente ale pieței monetare, precum și unități de fond ale OPCVM (fonduri *deschise* de investiții).

  Acțiunile emise de Societățile de Investiții Financiare (SIF), precum și cele emise de Fondul Proprietatea (FP) reprezintă instrumente financiare complexe cu risc scăzut;
- sunt furnizate pe baza instrucțiunilor specifice, doar la inițiativa Clientului.

INSTRUMENTE FINANCIARE ȘI RISCURI ASOCIATE[1]

GOLDRING informează Clientul cu privire la faptul că investițiile financiare implică anumite riscuri inerente pieței de capital, ale căror incidență și impact variază în funcție de caracteristicile instrumentelor financiare, de sistemul pieței de capital și de evoluțiile economio-sociale. În acest context, randamentul operațiunilor Clienților depinde de fluctuațiile piețelor financiare, asupra cărora GOLDRING nu are nicio influență și pe care GOLDRING nu și le asumă, nici nu le garantează. Totodată, atragem atenția că performanțele statistice realizate de către un emitent nu sunt indicatori pentru performanțele viitoare. Clientul își asumă în totalitate riscul unei pierderi, ca urmare a naturii operațiunilor de investiții financiare, a evoluției prețurilor instrumentelor financiare, a volatilității excesive a pieței sau a altor asemenea cauze care nu implică, în niciun fel, culpa GOLDRING.

Un management corespunzător al acestor riscuri presupune, mai întâi, o bună informare cu privire la instrumentele financiare și a riscurilor asociate lor, urmată de stabilirea, cu realism, a obiectivelor investiționale, a duratei investiției, a fondurilor disponibile precum și a nivelului de riscul asumat, din perspectiva capacității financiare și a apetitului față de risc.

Riscurile pieței de capital

Prezentăm, mai jos, câteva dintre cele mai importante riscuri pe piața de capital, subliniind că acestea se află, de cele mai multe ori, în relații de interdependență.

1. *Riscul de preț* presupune probabilitatea înregistrării unor pierderi ca urmare a scăderii valorii de piață a instrumentelor financiare. Acest risc, dacă nu este cauzat de factori sistemici, poate fi limitat într-o măsură importantă prin diversificarea portofoliul, adică prin alocarea banilor investiți între diferite tipuri de instrumente financiare, sau între diferite instrumente din aceeași categorie.
2. *Riscul de lichiditate*[2] este riscul de a nu putea vinde instrumentul financiar la un preț apropiat de cel cu care l-ați cumpărat și, deci, fără să înregistrați pierderi semnificative. Acest risc poate fi declanșat de un dezechilibru temporar între cererea și oferta pentru acel activ, de caracteristicile instrumentului financiar, de nevoia generală de lichidități pe termen scurt sau de practicile pieței.
3. *Riscul de companie* – reprezintă probabilitatea ca indicatorii de performanță economică a companiei emitente să evolueze negativ, cu efect imediat asupra prețului titlurilor financiare emise de către aceasta, dar și a valorii și probabilității acordării de dividende de către emitent. Acest risc poate fi evitat sau diminuat printr-o bună informare asupra emitentului, atât înaintea luării deciziei de investiție, dar și cu regularitate, după achiziția titlurilor. *Riscul de credit* și *riscul de faliment* reprezintă forme extreme ale riscului de companie. *Riscul de credit* presupune probabilitatea ca emitentul de instrumente financiare, precum obligațiunea, să nu își poată îndeplini – în parte sau în totalitate – obligația de a rambursa principalul (valoarea nominală) sau dobânda asociată, ca urmare a unei poziții financiare precare sau a falimentului.
4. *Riscul de piață* (risc sistemic[3]) exprimă probabilitatea ca, la nivelul întregii piețe financiare, sau al unei categorii de active, prețurile instrumentelor financiare să scadă semnificativ în urma unor fluctuații accentuate ale cursurilor de schimb, ratelor dobânzii, indicilor bursieri, etc. Fiind un risc sistemic, nu poate fi evitat, nici diversificat, dar trebuie luat în considerare la stabilirea obiectivelor investiționale privind durata investiției etc.
5. *Riscul sectorial* (risc sistemic) – perturbările de natură economică, socială, politică sau financiară dintr-un anumit sector economic pot afecta valoarea de piață a titlurilor financiare emise în acel sector.

[1] Pentru o informare mai cuprinzătoare asupra instrumentelor financiare tranzacționabile pe piața de capital și a riscurilor asociate, vă invităm să vizitați www.goldring.ro
[2] Lichiditatea unui activ se definește ca proprietatea acestuia de a putea fi transformat în bani într-o perioadă relativ scurtă de timp și fără pierderea valorii sale. Semnificația „lichidității" este diferită în raport cu o entitate - agent economic etc.
[3] Care derivă din dezechilibre sistemice sau / și influențează întreg sistemul pieței financiare

6. *Riscul valutar* (risc sistemic) – la vânzarea instrumentelor financiare exprimate (denominate) în altă monedă decât moneda națională, poate apărea o diferență de curs față de momentul achiziționării, care să influențeze în sens negativ, sau pozitiv, randamentul investiției. Modificările de curs valutar, care pot fi semnificative chiar și în cursul aceleiași zile, sunt cauzate de o multitudine de factori de ordin economic, social și politic, adesea imprevizibili. Probabilitatea riscului este cu atât mai mare cu cât moneda instrumentului financiar este mai slabă sau instabilă. Pentru diminuarea riscului valutar, se poate apela la metode acoperire a riscului (*hedging*) care pot diminua expunerea la risc, dar nu îl pot neutraliza în totalitate.

7. *Riscul de rată a dobânzii* (risc sistemic) presupune probabilitatea de a suferi o pierdere sau o nerealizare a profiturilor prognozate, datorită variației nefavorabile a ratei dobânzii pe piață. Creșterea ratei dobânzii poate antrena scăderea valorii de piață a celor mai multe instrumente financiare.

8. *Riscul de inflație* (risc sistemic) - creșterea generală a nivelului prețurilor bunurilor și serviciilor însoțită de diminuarea puterii de cumpărare a monedei atrage și devalorizarea portofoliului de investiții, chiar dacă valoarea sa nominală rămâne neschimbată. Pentru o apreciere realistă a acestei valori, se impune aplicarea unei rate de corecție egală cu rata inflației.

9. *Riscurile legislative sau de reglementare* (risc sistemic) se referă la ambiguitatea, instabilitatea cadrului legislativ sau la modificările legislative și de reglementare (precum modificarea regimului fiscal privind veniturile din investiții în valori mobiliare, sau acordurile interstatale care pot afecta rentabilitatea investiției pe bursele străine etc) cu impact asupra profitabilității tranzacțiilor și a randamentului investițional;

10. *Riscul psihologic*, (poate fi risc sistemic) de comportament investițional irațional, bazat pe rumori, păreri și nu fundamentat pe analize și informații verificate – al investitorului însuși sau celorlalți investitori – este un risc important al piației de capital.

11. *Riscul informatic* se manifestă la utilizarea unor interfețe de sistem IT fără o bună cunoaștere a terminologiei și metodologiei specifice sistemului utilizat în executarea tranzacțiilor financiare, care poate conduce la rezultate diferite decât cele intenționate de investitor; de asemenea, caracterul înalt informatizat al sistemului pieței de capital comportă riscuri sistemice de IT asupra cărora investitorul nu are control (ex. defectarea sau funcționarea necorespunzătoare a sistemelor informatice etc.)

Instrumentele financiare reprezintă, în esență, contracte între două părți, prin care se vând și, respectiv, se cumpără anumite drepturi la fluxuri financiare (resurse bănești) prezente sau viitoare. Dacă, pentru emitenți, acestea sunt un mijloc de atragere de disponibilități bănești imediate, pentru cumpărători, instrumentele financiare reprezintă oportunități pentru investirea fondurilor disponibile, în vederea unor câștiguri viitoare mai mult sau mai puțin certe. În contextul pieței financiare, în măsura în care sunt tranzacționabile la bursa de valori, instrumentele financiare sunt denumite și *produse financiare*.

În funcție de natura lor, referitoare la momentul, modul de exercitare și conținutul drepturilor implicate, instrumentele financiare pot fi simple sau derivate, non-complexe sau complexe. Amplitudinea și probabilitatea manifestării riscurilor specifice pieței de capital depind în mare măsură de caracteristicile produsului financiar în care se investește. De regulă, produsele derivate și complexe implică riscuri mai mari, dar și randamente mai mari.

Enumerăm și prezentăm, pe scurt, în continuare, principalele instrumente financiare ale pieței de capital, în ordinea gradului de risc implicat.

1. Obligațiunea reprezintă un instrument financiar negociabil emis de o instituție publică centrală sau locală, de o instituție financiară sau de un agent economic, care atestă deținătorului calitatea de *creditor* față de emitent. În schimbul fondurilor împrumutate, investitorul are dreptul la o dobândă (o remunerație fixă regulată, pe întreaga perioadă de derulare a împrumutului – de valabilitate a instrumentului), denumită *cupon*. Obligațiunile se prezintă ca un document oficial care stipulează data emisiunii; valoarea nominală a obligațiunii care trebuie restituită deținătorului, la scadență, în întregime sau parțial, la plata cuponului; data scadenței (maturitatea); valoarea cuponului (rata anuală și valoarea nominală); data plății cuponului; numărul de zile cupon (perioada de timp dintre două plăți, sau dintre data emisiunii și prima dată de plată cupon); garanții; diferite clauze particulare (de revocare/răscumpărare, de întârziere a plăților dobânzii, de indexare cu rata inflației etc.).Tranzacționarea obligațiunilor deja emise se face la prețul de piață care variază în funcție de evoluția ratelor dobânzii, de solvabilitatea emitentului. Lichiditatea obligațiunii (ușurința cu care activul se poate transforma în bani, într-un interval scurt de timp și fără diminuarea valorii sale) depinde de performanța, dimensiunea și puterea economică ale emitentului. Având calitatea de creditor, deținătorul de obligațiuni are prioritate, în fața acționarilor, la rambursarea „împrumutului”, în cazul insolvenței[4] emitentului.

La maturitate, datoria se stinge prin plata prețului stabilit anterior, de regulă valoarea nominală a obligațiunii (valoarea înscrisă pe obligațiune și cu care, de regulă, investitorul a cumpărat obligațiunea). La inițiativa emitentului, obligațiunile pot fi răscumpărate înainte de scadență. În general, obligațiunile sunt considerate produse non-complexe. Pe lângă obligațiunile comune, există și obligațiuni cu clauze speciale, precum obligațiuni convertibile, obligațiuni

[4] Insuficiența fondurilor bănești disponibile pentru plata datoriilor

reversibile, obligațiuni cu clauză de răscumpărare anticipată, obligațiuni fără scadență etc. care, de regulă, intră în categoria produselor complexe.

Riscurile asociate investiției în obligațiuni. Între instrumentele financiare ale pieței de capital, obligațiunile se evidențiază printre cele cu risc scăzut. Principalele riscuri sunt riscul de preț, riscul de credit, riscul de lichiditate și riscuri sistemice (riscul de piață, riscul sectorial, riscul de rată a dobânzi, de rată a inflației). Obligațiunile cu clauze speciale comportă riscuri specifice acestora.

2. Acțiuni și drepturi asociate. Acțiunile reprezintă titluri financiare care conferă deținătorilor dreptul de proprietate asupra unei cote-părți din capitalul subscris al societății emitente. La cumpărarea unei acțiuni, deveniți proprietar asupra unei părți din compania emitentă. Drepturile dvs. asociate calității de co-proprietar sunt direct proporționale cu procentul din capitalul social pe care îl dețineți, prin titlurile achiziționate. Aceste drepturi se referă la dreptul de vot, dreptul la dividend, dreptul la un procent din valoarea de lichidarea a afacerii, în caz de faliment și, în cazul majorării capitalului social, dreptul la acțiuni distribuite cu titlu gratuit și dreptul de preferință la subscriere. Randamentul investiției în acțiuni (reflectat în evoluția valorii de piață a acțiunilor, în valoarea dividendului și probabilitatea acordării lui) depinde, în mod direct, de evoluția indicatorilor de performanță financiară a companiei emitente, de informații din presă și de politicile de distribuire a profitului), dar și de factori externi acesteia, precum evoluții macroeconomice, evenimente politice, sociale.

Acțiunile cotate pe piețe reglementate (ex. BVB - Bursa de Valori București) sunt dematerializate (nu sunt emise pe suport hârtie) și nenominale, putând fi tranzacționate cu ușurință, prin intermediul sistemelor electronice. În România, Depozitarul Central (www.depozitarulcentral.ro), este instituția autorizată să țină evidența registrelor de acționari ale societăților emitente, compensând și decontând tranzacțiile cu instrumentele financiare.

Prin caracteristicile lor, unele acțiuni, pot fi titluri financiare cărora li se atașează alte instrumente „satelit", precum *drepturile preferențiale de subscriere, drepturi de alocare* etc. Ele pot fi tranzacționate separat sau împreună cu acțiunile respective și presupun, pentru deținător, drepturi suplimentare față de cele intrinseci acțiunilor comune.

Dreptul de preferință este o valoare mobiliară negociabilă care oferă dreptul de a subscrie cu prioritate acțiuni, în cadrul unei majorări a capitalului social. Prețul unui astfel de drept depinde de diferența între prețul de piață al acțiunii și prețul de subscriere.

Dreptul de alocare reprezintă o valoare mobiliară care certifică dreptul deținătorului de a primi o acțiune la momentul înregistrării la Depozitarul Central a majorării de capital, respectiv, a acțiunilor nou emise. Aceste titluri permit valorificarea investiției făcute prin subscrierea în compania emitentă înainte ca acțiunile propriu-zise să se poată tranzacționa pe bursă. Mai concret, ele permit scurtarea perioadei dintre închiderea Ofertei Publice Inițiale și începerea tranzacționării efective a acțiunilor, perioadă în care se desfășoară o serie de proceduri legale referitoare la înregistrarea majorării de capital social. Numărul de drepturi de alocare emise este egal cu numărul de acțiuni emise spre subscriere. Un risc specific investiției în aceste drepturi este legat de probabilitatea ca majorarea de capital să fie contestată și finalizarea Ofertei Publice să fie împiedicată sau amânată de către acționari.

Riscurile asociate investiției în acțiuni și drepturi asociate se concentrează în jurul riscului de companie și, derivate din acesta, se referă la riscul de preț, riscul de dividend (riscul de a nu primi dividend ca urmare a performanțelor scăzute ale emitentului, sau a politicilor de distribuire a profitului), riscul de delistare, riscul de faliment etc. De asemenea, riscurile sistemice pot afecta randamentul investiției.

Dacă nu conțin clauze speciale care să facă dificilă înțelegerea riscurilor implicate, dacă sunt tranzacționate pe piețele reglementate și dacă nu sunt construite pe instrumente derivate, acțiunile sunt considerate produse non-complexe.

3. **Unitățile de fond** sunt titluri de participare la Organismele de Plasament Colectiv (OPC) care reprezintă entități care atrag fondurile investitorilor individuali, în scopul investiției colective a capitalului total colectat, în portofolii de instrumente financiare (acțiuni, obligațiuni, instrumente de piață monetară, deținere în alte fonduri etc.), pe principiul diversificării riscului. Conform legislației din România, fondurile de investiții pot fi închise (ex: societăți de investiții financiare) sau deschise (fonduri mutuale), acestea diferențiindu-se, în principal, prin modalitatea de emitere și răscumpărare a unităților de fond. Titlurile de participare la fondurile deschise (OPCVM) sunt considerate produse non-complexe, în timp ce titlurile de participare la fondurile închise de investiții (AOPC), precum SIF (Muntenia, Oltenia, Banat-Crișana, Transilvania, Moldova) sau Fondul Proprietatea, sunt produse complexe. Tranzacționarea produselor complexe este precedată de aplicarea testului de oportunitate.

Riscurile asociate investiției în titlurile de participare la Organismele de Plasament Colectiv (unități de fond) depind de obiectivele asumate de managementul fondului respectiv și de activele în care este investit capitalul colectiv. Între acestea, se evidențiază *riscul de management, riscul de preț, riscul de lichiditate* și celelalte riscuri de natură sistemică.

4. ETF (Exchange Trade Funds) sunt fonduri de investiții de regulă deschise, ale căror portofolii sunt structurate cât mai aproape de structura unui anumit indice bursier[5], o marfă , o obligațiune, sau un coș de active

[5] Un indice bursier este un coș ponderat de acțiuni aparținând unor diferiți emitenți, alcătuit în așa fel încât să reflecte evoluția unei întregi piețe sau sector de piață financiară. De regulă, în compoziția unui indice bursier intră acțiunile celor mai reprezentative companii pentru sectorul sau piața respectivă, care sunt asociate cu performanță economică ridicată, încredere și bonitate în rândul investitorilor.

financiare[6]. Fondurile ETF dețin activele suport iar deținătorii de unități ETF sunt îndreptățiți la cotă-parte a veniturilor asociate (dobânzi sau dividende).

Performanța ETF reflectă evoluția indicilor pe care îi urmăresc. Ca și în cazul fondurilor de investiții, pentru că investiția în ETF presupune investiția într-un coș de active, riscurile asociate sunt inferioare investiției în instrumente financiare individuale. Spre deosebire, însă, de fondurile de investiții, managementul ETF nu implică preocuparea constantă de optimizare a structurii portofoliului și costurile aferente sunt mai mici.

Astfel, prețul unei unități de ETF este determinat, în principal, de performanța indicelui suport, costurile de management, eventualele dividende obținute, dar și de piața ETF însăși. Un volum mare de tranzacționare a ETF înseamnă fixarea prețului aproape de valoarea indicelui, în timp ce un excedent de cerere sau ofertă pentru ETF poate devia semnificativ prețul instrumentului de la valoarea indicelui vizat.

Pe lângă riscul de preț, **riscurile specifice investiției în ETF** se referă la riscul de deviere față de evoluția indicelui de referință; riscul de contraparte (mai ales în cazul acordurilor de tip „swap”[7]).

Instrumentele financiare derivate sunt produse financiare complexe ale căror valoare – și randament – depind de valoarea altui activ (acțiuni, indici, alte valori mobiliare, metale prețioase, valute sau chiar evenimente, precum indicatori meteorologici), denumit „**activ suport**”. Adesea, prezintă o structură complexă, evoluția valorii lor de piață depinzând de randamentul activelor pe care le includ. Prin urmare, randamentul acestor instrumente este *derivat* din evoluția prețului altui instrument, marfă, activ sau eveniment.

Între avantajele investiției în aceste instrumente se enumeră:

- adesea, aceste instrumente permit randamente superioare într-un timp mai scurt;
- lichiditate crescută;
- posibilitatea acoperirii unor riscuri asociate unei investiții principale realizate în active de bază.

Prin faptul că emitentul (instituție financiară) poate să creeze instrumente pe orice activ suport, inclusiv instrumente în mod normal inaccesibile investitorilor individuali (indici, valute etc.) aceste produse oferă avantajul important al diversificării portofoliului. Mai mult, investitorii pot beneficia atât de creșterea, cât și de scăderea prețurilor, în funcție de strategia pe care o aplică și de previziunile pe care le fac.

În măsura în care instrumentul permite ca investitorul să poată plăti doar pentru o cotă-parte din activul suport în timp ce resimte – în sens favorabil sau nefavorabil – toată diferența de preț a activului respectiv (investiție semnificativ mai mică dar cu același rezultat, ca și cum ar fi achiziționat activul suport), produsul financiar respectiv implică riscuri sporite și este recomandat doar investitorilor experimentați. Acest mecanism se numește *efect de levier*[8].

O caracteristică frecventă a instrumentelor financiare derivate este ***tranzacționarea în marjă*** care amplifică efectul de levier. Marja reprezintă o rezervă, un depozit de siguranță, de obicei în cuantum de până la 10% din valoarea contractului, în schimbul căruia investitorul dispune, pentru tranzacționare, de întreaga valoare. Cu alte cuvinte, această primă reprezintă un preț pe care investitorul îl plătește pentru a putea deschide o poziție anticipând modificarea prețului unui activ suport. Cotarea la bursă a instrumentelor derivate se face zilnic, valoarea contractului fiind calculată la închiderea bursei, iar valoarea marjei minime inițiale poate fi modificată în funcție de volatilitatea instrumentului și riscul asociat.

Produsele structurate sunt produse financiare complexe care pot avea trăsături comune cu produsele financiare derivate, întrucât prezintă un conținut mai complex, combină obligațiile comune valorilor mobiliare de creditare cu o componentă derivată care modifică profilul de risc și randamentul instrumentului. Spre deosebire de derivative, însă, în cazul produselor structurate, *nu există „cerințe de marjă” și investitorul nu poate pierde mai mult decât capitalul investit inițial. Transparența și lichiditatea sunt ridicate.*

Între produsele structurate tranzacționabile pe BVB sunt certificatele cu capital protejat, certificatele Index și certificatele Turbo. Deși, în prezent nedisponibile pe bursa românească, între produsele derivate cele mai frecvent tranzacționate pe piețele de capital străine sunt opțiunile call și put, contractele futures, Contractele pe diferență (CFD), warantele etc.

Precizăm, din nou, că tranzacționarea acestor produse considerate complexe, este precedată de efectuarea *testului de oportunitate* în raport cu nivelul de experiență și cunoștințe al investitorului.

5. Certificatele cu capital protejat sunt produse financiare care, deși complexe, oferă protecție superioară investitorului, întrucât garantează, la maturitate, recuperarea unui anumit procent din capitalul investit (de regulă, peste 90%) și, în același timp, îi permite să participe la creșterea prețului activului suport. Cu cât procentul garantat este mai mare, cu atât măsura în care investitorul beneficiază de aprecierea prețului activului suport este mai mic. Astfel, aceste instrumente implică riscuri dar și randamente scăzute. Activele suport pe care se construiesc certificatele cu capital protejat pot fi titluri financiare (acțiuni), mărfuri, indici, instrumente financiare și coșuri de instrumente financiare.

---

[6] Așa cum sugerează și sensul comun al cuvântului, un coș de active financiare presupune un mix de instrumente financiare diferite.

[7] În limba engleză, din care provine terminologia privind piața de capital, *swap* înseamnă *schimb* sau *troc*. Un contract *swap* presupune un contract între două părți prin care acestea schimbă, între ele, obligații contractuale (fluxuri monetare reciproce etc.)

[8] **Efectul de levier**, referitor la investiția în instrumente financiare, reprezintă un mecanism financiar de multiplicare a randamentului investiției, prin *îndatorare*: investitorul plătește doar o mică fracție din costul activului în care investește, restul fiind acoperit printr-un „împrumut” acordat de emitentul titlului. Deținătorul, însă, suportă întreaga variație de preț al activului respectiv. Astfel, câștigurile sau pierderile înregistrate de activul suport sunt amplificate la nivelul instrumentului derivat.

Riscurile asociate investiției în certificate cu capital protejat includ riscul de preț (limitat și mai ales dacă titlul este vândut înainte de scadență), riscul de piață, riscul de credit și riscuri sistemice.

6. Certificatele de Investiție (Certificatele Index) sunt unul din cele două tipuri de produse structurate pe care le puteți tranzacționa la BVB. Acestea urmăresc evoluția unui activ suport, prezintă o structură simplă și transparență ridicată, pot avea o maturitate (scadență) prestabilită sau nedeterminată, iar riscul investiției este egal cu riscul de piață. La BVB, principalele active suport ale certificatelor Index sunt: aur și petrol (mărfuri) și indici bursieri (DAX, S&P500, ROTX, EUROSTOXX50), iar emitenții sunt instituții de credit austriece, cu experiență și specializare în dezvoltarea și tranzacționarea produselor structurate.

Riscurile asociate investiției în Certificatele Index se referă la riscul de preț, riscul de lichiditate și riscurile sistemice.

7. Certificatele Turbo sunt produse financiare structurate complexe destinate investitorilor speculativi, cu obiective pe termen scurt, dar cu strategie de tranzacționare activă, bine informați și cu viziune asupra evoluțiilor viitoare pe piața activului suport. La BVB, activul suport poate fi: acțiuni (Fondul Proprietatea), mărfuri (petrol și aur); indici bursieri (DAX). Certificatele *Turbo Long* mizează pe creșterea valoarea activului suport, cele *Turbo Short* urmăresc să valorifice scăderea acesteia. Datorită efectului de levier, dacă previzionați corect evoluția pieței, puteți obține profituri semnificative și rapide în urma evoluției prețului – în ambele sensuri – al activului suport (indici, acțiuni, mărfuri, valute și obligațiuni). Prețul de achiziție reprezintă doar o fracțiune din valoarea activului de bază, restul fiind finanțat de instituția emitentă (nivelul de finanțare). Astfel, valoarea intrinsecă a unui certificat Turbo o reprezintă diferența dintre prețul de pe piață a activului suport și prețul de exercitare.

În timp ce creșterea potențială este nelimitată, pierderea este limitată prin impunerea unei bariere (prețul *knock-out*), astfel:

- în cazul certificatului Turbo Long, bariera este mai mică decât prețul curent al activului suport;
- în cazul certificatului Turbo Short, bariera este mai mare decât prețul curent al activului suport

Dacă prețul activului suport scade sub acest prag, în cazul certificatului *Turbo long* sau crește peste prețul *knock-out* în cazul certificatului *Turbo short* – pozițiile deschise pe aceste certificate se închid automat, și deținătorului i se ramburseazăă eventualele diferențe dintre prețul de decontare și valoarea finanțată de către emitent. În acest fel, pierderea maximă potențială este limitată la capitalul investit. Totuși, după cum randamentele obținute pot depăși randamentul activului suport, pierderile pot depăși, de asemenea, pierderea înregistrată de activul suport. Dacă prețul certificatului atinge bariera impusă, tranzacționarea instrumentului se oprește, iar emitentul răscumpără automat certificatele emise la valoarea reziduală. În acest caz, există posibilitatea pierderii întregii sume investite în instrumentul respectiv.

Riscurile asociate investiției în Certificatele Turbo se referă, în principal, la riscul de preț, variația prețului activului suport putând antrena pierderea integrală a capitalului investit. Amintim și riscul de lichiditate sau riscurile sistemice.

8. Opțiunea „Long” este un instrument financiare care conferă cumpărătorului **dreptul**, dar nu și obligația de a cumpăra (*long call)* sau de a vinde (*long put*) activul suport aflat la baza operațiunii (acțiuni, obligațiuni, indici bursieri, valute, mărfuri etc.), la un preț și un termen prestabilite. Opțiunile se achiziționează în schimbul unei prime. Vânzătorul opțiunii – *writer* – în schimbul primei primite, își asumă obligația de a vinde (în cazul opțiunii *long call*) sau de a cumpăra (în cazul opțiunii *long put*) activul de bază. Vânzătorul opțiunii long are deschisă o poziție *short*, iar riscurile investiției sale sunt diferite de cele ale investiției în opțiune *Long*.

Un avantaj important al opțiunilor Long este acela că pierderea maximă pe care o puteți avea este limitată la valoarea primei (prețului) plătite pentru obligațiune, plus costurile de tranzacționare, și doar în cazul ne-exercitării dreptului achiziționat. Efectul de levier este important și derivă din diferența dintre valoarea capitalului investit și valoarea de piață a activului suport.

Riscurile asociate investiției în opțiuni *long* derivă din efectul de levier semnificativ, prin urmare, riscul de preț asociat investiției în opțiuni este superior riscului investiției în activul suport. Riscul de lichiditate și riscurile sistemice sunt, de asemenea, riscuri cu care investitorul în opțiuni *long* se poate confrunta.

9. Warrantul se aseamănă cu Opțiunea Long, în cele mai multe dintre caracteristicile fundamentale. Principala diferență constă în emitentul instrumentului care, în cazul warrantului, nu este bursa, ci o instituție financiară, singura entitate (writer) care poate vinde instrumentul. Valoarea intrinsecă a instrumentului derivă din diferența dintre prețul țintă și prețul curent al activului de bază. Volatilitatea warrantului depinde de volatilitatea prețului activului suport, iar lichiditatea este invers proporțională cu timpul rămas până la maturitate. Creșterea dobânzii are efect pozitiv asupra valorii de piață a warrant-ului call și efect negativ asupra prețului warrantului-put.

10. Opțiunile *short* sunt instrumente financiare care prevăd **obligația** vânzătorului (writer) să ofere (*opțiune short call)* sau să cumpere (opțiune *short put*) un activ de bază (acțiune, obligațiune, indici de bursă, monede) într-o perioadă de timp sau la un anumit moment prestabilit, precum și la un preț predeterminat. Obligația este anulată dacă deținătorul opțiunii *long* corespondente nu își exercită dreptul.

Ca investitor într-o opțiune tip Short, vi se poate cere, în orice moment al perioadei de valabilitate, de către cumpărătorul opțiunii Long al cărei „writer” sunteți, să vă onorați obligația pe care v-ați asumat-o de a furniza / cumpăra activul suport care face obiectul contractului. Vă puteți acoperi riscul asociat poziției *short* asumate, prin

„închiderea” acesteia, adică, prin răscumpărarea opțiunii *short* (*closing buy*). Din pricina efectului de levier, opțiunea *short* prezintă riscul unor pierderi mai mari decât investiția inițială. Mai mult, la subscrierea unei opțiuni *long*, dumneavoastră, ca writer (vânzător) al opțiunii (de pe poziția *short*) puteți fi obligat să păstrați o marjă în contul de tranzacționare, pentru acoperirea parțială a obligației contractuale asumate care, în anumite situații, poate fi chiar activul suport, dacă este în portofoliul său. Variațiile de preț ale acestuia pot impune suplimentarea contului pentru menținerea marjei la nivelul corespunzător. Stabilirea marjelor se face de către contrapartea centrală (casa de compensație).

Principalul risc asociat investiției în opțiuni short este *riscul de preț*. Pentru poziția de *opțiune short put*, riscul maxim este prețul de exercitare a opțiunii. Pentru o *opțiune short call*, riscul maxim este, teoretic, nelimitat. Riscul de piață, riscul de lichiditate și alte riscuri sistemice sunt, de asemenea, importante.

11. Contractele Futures sunt contracte standardizate listate pe piețe reglementate sau nereglementate, care presupun obligația de vânzare, respectiv, de cumpărare a unui activ suport (mărfuri sau instrument financiar) la un preț și un moment viitor predeterminate. Aceste contracte prezintă o varietate de caracteristici referitoare la activul suport (care poate fi marfă sau produs financiare, rate ale dobânzii, indici bursieri etc), volumul sau cantitatea tranzacționată, valoarea contractului (care variază o dată cu prețul activului suport), perioada sau data executării contractului. La încheierea unui contract futures, va trebui să oferiți o garanție care să acopere riscul potențial de neexecutare. Pe parcursul perioadei până la executare, pot interveni marje adiționale ca urmare a unor variații semnificative în valoarea contractului sau în prețul activului care face obiectul contractului. Efectul de levier poate ridica pierderile la niveluri dificil de previzionat, mai ales în situația contractelor neacoperite de existența activului suport în portofoliul clientului.

Riscurile asociate investiției în contractele futures se concentrează în jurul riscului de preț. În funcție de activul suport, contractul futures își poate pierde întreaga valoare. Riscul de preț poate fi determinat de alte riscuri sistemice.

12. Contractul pe diferență (CFD), instrument financiar derivat de tip futures, constituit pe un activ suport (perechi valutare, acțiuni, indici, sectoare, mărfuri, certificate de trezorerie, rate ale dobânzii și chiar rate ale inflației), reprezintă un contract încheiat între investitor și brokerul care oferă cotații de preț. Tranzacțiile cu CFD nu necesită deținerea efectivă a activului suport, nu se finalizează cu livrarea acestuia, ci permite tranzacționarea în marjă a prețului activelor suport, suma necesară pentru deschiderea poziției de cumpărare sau vânzare reprezentând, de obicei, un procent de 15-20% din valoarea tranzacției. Spre deosebire de contractul *Futures*, în cazul CFD nu există termen de maturitate, acesta putând fi lichidat doar prin deschiderea unei poziții inverse. Dacă pe piața *futures*, în ziua scadenței poziția este lichidată automat, poziția deschisă pe piața CFD poate fi menținută chiar și câțiva ani. Astfel se evită costurile „de rostogolire” a poziției de pe o scadență pe alta, caracteristice contractelor *futures*. Contractul CFD se aseamănă cu acțiunile simple prin faptul că deținătorii de poziții *long* la data de înregistrare beneficiază de dividendele aferente acțiunilor suport, fără însă a avea drept de vot în Adunarea Generală a Acționarilor.

În contractul CFD de tip *Long*, în care cumpărătorul de CFD mizează pe creșterea prețului activului de bază, profitul realizat de investitor constă în diferența dintre prețul la care CFD a fost cumpărat și prețul curent al activului. În cazul contractului CFD *Short*, investitorul care vinde contractul CFD mizează pe scăderea prețului activului de bază și diferența dintre prețul actual al activului suport și prețul la care CFD a fost vândut este profitul investitorului. Contractul CFD presupune tranzacționarea în marjă, adică pe credit. Astfel, pierderile pot depăși capitalul investit inițial.

Riscul de preț este, de asemenea, principalul risc specific investiției în CFD, fiind direct dependent de variația prețului activului suport. În funcție de aceasta, contractul își poate pierde întreaga valoare.

STRATEGIILE DE INVESTIȚII

GOLDRING intermediază tranzacții cu următoarele categorii de instrumente financiare:

1. valori mobiliare (acțiuni, obligațiuni emise de organisme publice sau private, drepturi de preferință la subscrierea de acțiuni în cadrul unei majorări de capital, drepturi de alocare, produse structurate și orice alte instrumente financiare calificate de ASF ca valori mobiliare) care sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată, sistem alternativ de tranzacționare sau în afara acestora, din țară sau din străinătate;
2. alte instrumente financiare calificate ca atare conform Legii 126/2018 *privind piețele de instrumente financiare* și ale legislației europene.

Strategiile de investiții sunt stabilite de comun acord cu fiecare client în parte, în raport cu obiectivele investiționale urmărite și orizontul de timp în care se dorește efectuarea unor plasamente de capital. În acest sens, strategiile de investiții pot fi:

- *pe termen mediu și lung* pentru instrumente financiare de natura acțiunilor, cu scopul de acumulare a câștigurilor de capital din creșteri ale prețului instrumentelor financiare sau din majorări de capital ale emitenților și de obținere a veniturilor din dividende.
- *pe termen scurt* pentru instrumente financiare derivate, utilizate în scopuri speculative sau de protejare împotriva riscului de portofoliu.

GOLDRING consideră următoarele principii ca fiind esențiale în definirea strategiilor de selecție și administrare a unui portofoliu de active financiare:

- *Diversificarea riscului și administrarea prudențială*: presupune selectarea mai multor tipuri de acțiuni emise de societăți comerciale care au un potențial real de creștere a afacerii și care activează în sectoare performante ale economiei naționale. Diversificarea titlurilor deținute în portofoliu prezintă avantajul reducerii riscului, cunoscându-se faptul că riscul nesistematic are o pondere majoră în influența variațiilor de curs ale acțiunilor.
- *Maximizarea corelației rentabilitate-risc*: investitorii vor căuta în permanență să își maximizeze câștigurile fie prin maximizarea rentabilității pe unitatea de risc asumat, fie prin minimizarea riscului la un anumit nivel estimat de rentabilitate. În acest sens, se cunoaște faptul că, în general, activele cu un grad ridicat de risc au un potențial de a genera rentabilități superioare, tocmai datorită faptului că investitorii sunt dispuși să le achiziționeze doar în condițiile în care își însușesc o "primă de risc".
- *Definirea într-o manieră clară și consecventă a obiectivelor investiționale*: se corelează cu profilul de risc al investitorului, orizontul de timp pe care dorește să se investească în valori mobiliare, precum și poziția sa financiară.
- *Stabilirea unei strategii de tranzacționare și asumarea unui "grad de disciplină" în aplicarea acesteia.* Spre exemplu, un client poate să stabilească, pe o anumită perioadă de timp, fie un anumit obiectiv de profit (10-15%), fie un nivel maxim de pierdere acceptată și alertă de atenționare în momentul în care pragul a fost atins.

PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Datele cu caracter personal ale clienților GOLDRING intră sub incidența prevederilor Legii nr. 190/2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date și vor fi utilizate, prelucrate si stocate în scopul prestărilor serviciilor de investiții financiare care fac obiectului contractului de prestări de investiții financiare pentru îndeplinirea de către GODRING a obligațiilor legale care îi revin..

Persoanele vizate de prelucrarea datelor cu caracter personal au următoarele drepturi :

• Dreptul de a primi informații cu privire la prelucrarea datelor și o copie a datelor procesate;

• Dreptul de a solicita rectificarea datelor inexacte sau completarea datelor incomplete;

• Dreptul de a solicita ștergerea datelor cu caracter personal și, în cazul în care datele cu caracter personal au fost făcute publice, transmiterea informațiilor referitoare la solicitarea de ștergere către alți operatori;

• Dreptul de a solicita restricționarea prelucrării datelor;

• Dreptul de a primi datele personale cu privire la persoana vizată într-un format structurat, utilizat în mod obișnuit și mecanolizibil și de a solicita transmiterea acestor date către un alt operator GDPR;

• Dreptul de a se opune prelucrării datelor cu intenția de a înceta prelucrarea;

• Dreptul de a retrage oricând un consimțământ dat în vederea opririi unei prelucrări a datelor care se bazează pe consimțământul dvs. Retragerea nu va afecta legalitatea prelucrării pe baza consimțământului acordat înainte de retragere;

• Dreptul de a depune o plângere la o autoritate de supraveghere dacă considerați că prelucrarea datelor este o încălcare a GDPR;

Drepturile descrise mai sus pot fi exercitate prin simpla transmitere a unei solicitări la sediul Goldring SA din Tg. Mureș, str. Tudor Vladimirescu 56A, jud. Mureș, Romania, la nr. de fax: 0040 365 455 254 sau prin e-mail, la: gdpr@goldring.ro. Responsabilul cu protecția datelor care poate fi contactat daca exista nelămuriri cu privire la orice aspect ce tine de protecția datelor personale, prin transmiterea unei cereri la datele de contact anterior menționate este dl. Vultur Andrei.

COMISIOANE, TAXE ȘI IMPOZITE

Comisioanele și taxele percepute de GOLDRING în legătură cu prestarea serviciilor de investiții financiare sunt detaliate pentru fiecare serviciu în parte în *Grila de taxe și comisioane* care face parte integrantă din *Contractul de intermediere* și sunt disponibile pe site-ul societății: https://www.goldring.ro/comisioane

GOLDRING își rezervă dreptul de a modifica taxele și comisioanele sau de a introduce taxe/comisioane noi, cu notificarea prealabilă a clienților pe un suport durabil, respectiv fără notificare, dacă actualizările sunt cauzate de prevederile legislației în vigoare.

Obligațiile fiscale aferente activității investiționale se stabilesc în baza Codului fiscal în vigoare.

ELEMENTE MINIME NECESARE DERULĂRII TRANZACȚIILOR CU INSTRUMENTE FINANCIARE

În cazul tranzacțiilor cu instrumente financiare derulate pe piața reglementată la vedere sau în sistemele alternative de tranzacționare administrate de către Bursa de Valori SA București:

- pentru ordinele de cumpărare, executarea acestora este condiționată de existența fondurilor bănești suficiente pentru a acoperi valoarea instrumentelor financiare care se doresc a fi achiziționate.
- pentru ordinele de vânzare, executarea acestora este condiționată de existența instrumentelor financiare disponibile și în proprietatea clientului care dorește să le înstrăineze.

CONTURI UTILIZATE ÎN RELAȚIA CU CLIENȚII

DENUMIRE BANCA	ADRESA	NR. COD IBAN
Piața internă (BVB) - tranzacții în LEI		
Banca Română pentru Dezvoltare (RON)	**Tg. Mureș, Str. Călărașilor Nr. 11**	**RO07BRDE270SV35307282700**
Banca Română pentru Dezvoltare (EUR)	**Tg. Mureș, Str. Călărașilor Nr. 11**	**RO08BRDE270SV71164282700**
Banca Română pentru Dezvoltare (USD)	**Tg. Mureș, Str. Călărașilor Nr. 11**	**RO70BRDE270SV71164012700**
Piața internă (BVB) - tranzacții în EURO		
Banca Transilvania (RON)	**Tg. Mureș, Bld. 1 Decembrie 1918, Nr. 49**	**RO79BTRLEURCRT00N5825101**
Banca Transilvania (EUR)	**Tg. Mureș, Bld. 1 Decembrie 1918, Nr. 49**	**RO67BTRLRONCRT00N5825102**

Prezentul document nu are valoare de contract, scopul acestuia fiind de natură exclusiv comercială.

Informațiile cuprinse în acest document de prezentare se actualizează permanent.

Email: goldring@goldring.ro ▪ Web: www.goldring.ro
540014 TÎRGU MUREŞ ▪ Str.Tudor Vladimirescu nr. 56A ▪ Mureş, Romania
Tel: +4 0365 801 839; +4 0265 269 195 ▪ Fax: +4 0365 455 254 ▪ Mobil: +4 0724 899 499